

Waarom dementie een Music for Life verdient / verdiende

“Een bezoek aan mijn grootmoeder in het rusthuis, jaren geleden: Zij: ‘Zie je het?’ Haar hand wijst naar het raam, in de richting van de bezoekersparking en de bomen daarachter. Ik: ‘Wat moet ik zien?’ Zij, boos omdat ik het niet zie: ‘Die trap, die naar boven gaat.’ Toen daagde het. Ze had weer een slechte dag, zoals er nog veel zouden komen. Ik: ‘Maar, oma, daar is helemaal niets te zien.’ Zij: ‘Toch wel, die trap, kijk goed.’ En toen, berusting. Ik: ‘Ah ja, nu zie ik het ook.’ Zij blij. Het was niet de eerste keer dat ze van de wereld weg was. Daarvoor had ze ook al minder heldere momenten gehad, het was de reden waarom ze niet meer in haar appartement kon blijven, waarom ze naar het verpleeghuis was gegaan. Als ik terugdenk aan de periode waarin mijn grootmoeder langzaam weggleed, drijft deze anekdote altijd boven. Ik weet niet waarom. Misschien omdat ik toen met haar alleen was en het besef harder dan ooit toesloeg dat het nooit meer beter zou worden. Vandaag schiet Studio Brussel zijn campagneweek ‘Music for Life’ op gang, waarmee de radiozender het bewustzijn en de beeldvorming rond dementie op de agenda wil plaatsen. Het is de beste campagne in jaren. Niet omdat je je deze keer niet schuldig hoeft te voelen als je eens geen geld hebt gestort (bent u echt elk jaar zo gul geweest voor die armestakkers in het Zuiden?), maar omdat dementie iedereen treft. Arm of rijk. Blank of zwart. Opgegroeid in een sloppenwijk in India of in een villa in Brasschaat. En ook, omdat we het zo moeilijk hebben om ermee om te gaan.” Dit schreef Yves Delepeleire, redacteur van de kwaliteitskrant De Standaard in Vlaanderen toen bekend werd dat Music for Life voor dementie als thema koos. Vanuit zijn eigen ervaring als kleinkind van een grootmoeder met dementie gaf hij precies aan waar het nog aan schort: voorlichting, info en wel op een genuanceerde en gebalanceerde wijze. Music for Life heeft de verdienste gehad om gedurende één week Vlaanderen wakker te schudden op een positieve manier. De media bracht licht in de duisternis. Het werd een warme radio- en televisieweek.

Als hulpverlener kan je ook veel doen, op voorwaarde dat het klimaat er rijp voor is. Was dat zo in Vlaanderen? Wellicht wel, aangezien de expertisecentra dementie, de Vlaamse Alzheimer Liga (zusterorganisatie van Alzheimer Nederland), de Koning Boudewijnstichting samen met veel betrokkenen de basis ervan legden, hierbij ondersteund door een studie over beeldvorming rond dementie en het omvangrijke Dementieplan van minister Jo Vandeurzen dat nadruk legt op empowerment van personen met dementie en hun omgeving. Zijn wij daar dan in Vlaanderen uniek in? Helemaal niet. Schotland gaat nog verder met zijn Scottish Dementia Working Group waar mensen met dementie het voor het zeggen hebben en mee het overheidsbeleid beïnvloeden. Duitsland volgde met zijn Demenzfreundliche Gemeinden en nu zien we ook in Nederland stilaan deze beweging. De talrijke dementie-initiatieven, zoals de Alzheimercafés worden op die manier toegankelijker. Dementie in dorp en wijk. Zichtbaar, niet weggestopt. Bespreekbaar ook. In Vlaanderen benoemen we dat als ‘vermaatschappelijking van zorg’.

We zijn ervan overtuigd – en de cijfers bewijzen dat – dat men zelf in de bres wil springen voor hun kwetsbare medemens met dementie. Eén op de twee Vlamingen toont zich actiebereid na Music for Life, want daar werd tijdens de actieweek op ingespeeld. Er was de call to action om je eigen ‘levenslied’ te registreren. Als je bijvoorbeeld je Rijksregisternummer registreerde was je verzekerd dat jouw lievelingslied geïntegreerd zou zijn in je zorgdossier voor het geval je dementie krijgt.

Tenslotte was het optreden van De Betties in het voorprogramma van rockgroep Muse zo beklijvend dat het tienduizenden Vlamingen kippenvol bezorgde. Het was het topmoment van Music for Life. Ook jij kan het verschil maken ... omdat mensen met dementie het verdienen!

Jurn Verschraegen, directeur Expertisecentrum Dementie Vlaanderen